

Lund, 20. mai 1944.

012

ord for dagen. Grunnlovens § 4: Den utøvende makt er hos kongen. Kongen betyr i norsk rett ikke lenger kongen personlig, men de som utøver hans makt, først og fremst regjeringen. Kongen har den utøvende makt, d.v.s. han er den øverste forvaltningsmyndighet. Han er bundet av de lover og beslutninger Stortinget har. Regjeringen må etter folkesuverinitetsprinsippet også ha Stortingets tillit for å bli sittende. Vår grunnlov gir ikke alting til å opprette noe personlig diktatur. Når Quisling sier at han har overtatt kongens og Stortingets myndighet, gjør han to feil: En mann kan ikke overta kongens myndighet, og først og fremst kan ingen innha både den utøvende og lovgivende makt.

SVENSKES KOMMENTARER.

Det er så populært om dagen med sitater fra svenske avisor, men her skal vi ikke nøyne oss med å citere et lite bruddstykke. Några bruddstykker har så levt for å bli tendenssicc og ofte i en retning som aldri har vært forfatterens mening. Vi skal heller ikke citere en eller annen ysterliggående svensk avis, men holde oss til Göteborgs Handels- og Sjöfartstidning, Aftenposten 11. mai 1944: "Den norske eksilregjering har selv vendt seg til Stalin med en slik sak. Overenskomsten innebefatter Norges politiske utlevering til bolsjevikene, entilserom Göteborgs Posten." Den nazistiske presen i Norge har kommet underfund med at nu har den alle tilfors bevis for ått ryssarna skulle boksjevise hele Norge og næfse i bag; de norske snittningarna ook utrotte hele det norske folket. Anledningen er det på avtalet mellan de norske och rysska regjeringarna om rysska truppars innsetzende i Nord-Norge, i hendelse utvecklingen av kriget gjør sådan hjelp nødvendig for at man skal kunne kaste ut tyskarna ur landet. Det er ingen makt på skremmelsproppen nå. Titta bara på Aftenposten før den 11. mai. Tidningen har en "brändubrikt" over hela första sidan, och redar står en rubrik på 3 spalter som i forminket formt återges her oven oek som visar at man använder sig av Göteborgs Posten som et starkt sahning rittus. De som har interesse av å veta vad som er riktigt og ikke riktigt kunne kasta et øye på Göteborgs Posten før den 9. mai. Där behandlas hela sakten i form av det telegram från tidningens korrespondent i London och har placeras nedrest på första sidan under tagande tvåspaltiga rubrikk: Okkupation av Nord-Norge med sovjetryske trupper? Norska London-regjeringen skaffar forhendsgarantier for respekt av norsk integritet. Nåden tar sig den nazistiska journalistiken ut. I ennan rubrikk i samma tidning heter det: "Perfektelse i Sverige". Har nogon merkb vär redsla?

QUISLING MÅL.

Perredelen har avgitt en erklæring som klart og utvetydig tilkjenner gir de mellan han og hans lille fersderlik strøter for å realisere ved tysk hjelp:

1. De norske kvinner og barn som forblir trefast mot fredelandet, kongen og den lovlige regjering - d.v.s. 98% av det norske folk - straffes for krigsforræderi.
2. Alle Norges materielle ressurser og alt det menneskerettiale (det er hans eget uttrykk!) som sifra til rådighet skal settes inn i kampen på Tysklands side - på overfallsmannens side.

Dette er bakgrunnen for den leggpropaganda som på tysk kommando idag fyller quisling-prussen. Dette er quislings mål.

KRIGEN OG FAROMENE.

Vi står foran avgjørelsen av krigen. Här vil alle krefter bli sett inn for å knokke den tyske krigsmakt. Det blir en alvorlig styrkeprøve, men den vil ende med seir. Forutsætningen er bare at alle resurser blir kastet inn, at hver eneste man gjør sitt ytterste, ved frontene som bak den: Dagens situasjon har gjort at den norske hjemfront har ørklaert en skjerpolitikk av motstanden over hele linjen. Den gjør seg ingen narraktige forestillinger om betydningen om våren bidrag til den store kamp, men den er klar over at i et slikt oppgjør teller enhver innsats. Det er summen av millionenes arbeide og kamp som skal knokke tyranniet.

Det er ikke tilstrekkelig å ha en god militær teknikk og et godt våpen, men det er også viktig å ha en god ledelse og et godt selskap. Den som er svært god i ledelse, kan ikke være en god soldat. Men en god ledelse kan også være en god soldat. Det er ikke bare teknikk og våpen som er viktig, men også et godt selskap og et godt ledelse.

Norsk-russisk overenskomst. Norge og Sovjetunionen har i disse dager etter initiativ fra den norske regjering inngått en overenskomst av lignende art som den som for lengst er sluttet med England og U.S.A. Avtalen trekker opp klare linjer for samarbeidet med de allierte tropper under den foretakende befrielse av Norge og sikrer landets suverenitet og integritet. Norske myndigheter skal overta siviladministrasjonen straks den militære situasjon gjør dette mulig. Ingen forhandlinger om okkupasjon er ikke ført. Dette er bakgrunnen for Quisling-pressen og den tyske propagandahvis endelige mål er å mobilisere norske gutter til tysk militærtjeneste.

Nyhetsene fra London 19/5 kl. 18.30.

Italia. Etter inntagelsen av Casino og Formia har S. og S. armé vært i kontakt med Adolf Hitler-linjen på flere avsnitt. Franske og amerikanske tropper har fortsatt fremgang i Liri-dalen. Siden offensiven begynte, har de allierte tatt 7000 fanger. Britiske og kanadiske tropper har nådd høyden ved Monte Corvo, som er midtpunktet i Hitler-linjen. Schweiziske meldinger gir ut på at Genoa og flere andre byer i Nord-Italia skal være evakuert innen midnatt imorgen.

Store styrker amerikanske bombefly har angrepet oljeraffinerier i Ploesti i Romania, og jernbanemål i Beograd. 15 bombefly og 8 andre fly gikk tapt, 14 tyske fly ble ødelagt.

Vestfronten. Store styrker amerikanske fly angrep idag militære mål i Berlin- og Braunschweigområdene. De 10 første døgnene i mai gjorde allierte fly i vest over 41.000 utfall. 215 tyske fly ble ødelagt, og de allierte mistet 233 maskiner, d.v.s. under 1%.

Eden beklaget idag om at 47 allierte offiserer var blitt skutt under et flukt forsøk fra tysk fangenskap. To av offiserene var norske.

Ostfronten. Det russiske flyvåpen har senket et flentlig fartøy på 3000 tonn i en estersjø-havn. Tyske angrep sluttet tilbake ved Vittebsk-området. Russene har erobret en viktig høyde ved Stavislavy.

Kina. Amerikanske og kinesiske tropper har erobret japonesenes viktigste flyplass i Syd-Burma.

Norge. Som et første svar på den nye mobilisering ble natt til fredag kontormaskinfirmaet Watson A/S i Rådhusgt. 23 sprengt i luften. Firmaet skulle levere kartoteket til den nye utskrivning. Fredag kom det neste: Arbeidsformidlingens kontor i Akersgt. 50 sprengt i luften. Da nyheten om mobiliseringen spreidte seg over byen torsdag kveld, ble det demonstrasjoner på Park Johan og en rekke arresterte. Natt til fredag ble det arrestert en rekke folk som ikke hadde møtt opp til tidligere innkallelser til arbeitsinnsats.

Bergensulykken. Et hollandsk fiskerfartøy "Johan van Roots" ombygd til transportfartøy, skulle gå fra Oslo til Kirkenes med sprengstoff. Skipet ble nektet sjødyktighetsattest, men gikk allikevel ut etter tysk ordre. lasten var 120 tonn dynamitt, samt øndel tonsats. Det er forbudt å laste tonsats i samme fartøy som dynamitt. På vei til Kirkenes møtte båten gå inn til Bergen for reparasjon. Den gikk helt inn på havnen unsett forbud mot at skip med mere enn 50 tonn sprengstoff ombord kommer inn på havnen. To reparaterar ble tilkalt, etter at de hadde arbeidet en stund, tok det til å branne ombord.